

A Fővárosi Törvényszék,
mint elsőfokú bíróság
101.K.700.223/2019/14.

A Fővárosi Törvényszék a Czeglédy és Társa Ügyvédi Iroda (9700 Szombathely, Szili János utca 9. I/5., eljáró ügyvéd: dr. Fodor Tímea) által képviselt Demokratikus Koalíció (1132 Budapest, Viktor Hugo utca 11-15.) felperesnek a dr. Számadó Tamás kamarai jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C., hivatkozási szám: NAIH/2019/2668/2.) alperes ellen adatvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat jogszerűségének elbírálása iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A törvényszék az alperes 2019. március 21. napján kelt NAIH/2019/2668/2. számú határozatának 3. pontját megsemmisíti és e körben az alperest új eljárásra kötelezi, egyebekben a felperes keresetét elutasítja.

A kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a közléstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet a Kúriához címzetten a Fővárosi Törvényszéknél kell jogi képviselő útján az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint előterjeszteni.

I n d o k o l á s

Az alpereshez 2018. augusztus 23. napján közérdekű bejelentés érkezett, amely szerint a felperes által üzemeltetett <http://web.dkp.hu> honlaphoz köthető, személyes adatokat tartalmazó felhasználói adatbázis nyilvánosan elérhető az interneten. Az adatbázis felhasználói e-mail címeket, felhasználói neveket és titkosított formában a belépéshez szükséges jelszavakat tartalmazott. Az alperes a közérdekű bejelentés alapján 2018. szeptember 14. napján hatósági ellenőrzést indított arra vonatkozóan, hogy a felperes maradéktalanul eleget tett-e a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2016/679 rendelet (2016. április 27.) (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 33-34. cikkeiben foglalt kötelezettségeinek, továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) hatályos előírásainak. Az alperes 2018.

november 21. napján az Info tv. 60. § (1) bekezdése alapján hatósági eljárást indított, amelyről a felperest értesítette.

A felperes nyilatkozatában előadta, hogy a támadás egy, a honlap beállításából adódó adatbázis-sérülékenység miatt valósulhatott meg, amely abban állt, hogy a támadó képes volt a weboldalon át közvetlenül kapcsolatba lépni az adatbázissal, így annak utasításokat adhatott. A támadónak a sérülékenység miatt sikerült kinyernie az adatbázis-szerveren található, a tesztrendszerben tárolt összes felhasználó adatát. A nyilvánosságra került adatbázis tartalmazza a regisztrált felhasználók teljes nevét, a regisztráció során megadott felhasználónevét, e-mail címét, illetve titkosítva a belépéshez szükséges jelszót. Az adatbázis összesen 11.614 darab rekordot tartalmazott. A felperes tájékoztatása szerint az incidens konkrét időpontja nem ismert, az incidensre vonatkozó blogbejegyzés szerint a sérülékenység észlelése a hacker által már 2018. áprilisában megtörtént, és erről már akkor értesítette a felperest, erről azonban nem állnak rendelkezésre bizonyítékok. A felperes nyilatkozata szerint az incidensről az első jelzést 2018. augusztus 22. napján este kapta meg e-mail üzenetben. A felperes az incidensről az érintetteket nem tájékoztatta, arra hivatkozva, hogy az érintett adatok régiiek, elavultak, így a párt jelenlegi szimpatizánsainak, tagjainak a párt által tárolt és kezelt adatait nem érintette az incidenst. A felperes az incidenst nem vette az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (5) bekezdése alapján nyilvántartásba, arra hivatkozva, hogy az eset nem érintette az élő adatbázisát.

Az alperes 2019. március 21. napján kelt NAIH/2019/2668/2. számú határozatával megállapította, hogy a bekövetkezett adatvédelmi incidenssel kapcsolatban a felperes nem tett eleget az általános adatvédelmi rendelet 33. cikke alapján fennálló incidensbejelentési és a 34. cikke alapján fennálló érintetti tájékoztatási kötelezettségének. Erre tekintettel utasította a felperest, hogy a határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül tájékoztassa az érintetteket a bekövetkezett incidens tényéről és körülményeiről, az érintett személyes adatok köréről és az elhárítás érdekében megtett intézkedésekről, továbbá rögzítse az adatvédelmi incidens tényét, annak hatásait, és az orvoslására tett intézkedéseket az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (5) bekezdése alapján vezetett nyilvántartásában. Kötelezte továbbá határozatával a felperest 11.000.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére, végül elrendelte a végleges határozatnak az adatkezelő azonosító adatainak közzétételével történő nyilvánosságra hozatalát.

Az alperes határozatának indokolásban az adatvédelmi incidens bejelentésének elmulasztása körében megállapította, hogy a felperes megsértette az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (1) bekezdését. E körben kifejtette, hogy az adatvédelmi incidensről a felperes legkésőbb 2018. augusztus 22. napján este tudomást szerzett, az incidens bejelentésére pedig annak ellenére nem került sor a határozat meghozataláig, hogy megindította a hatósági ellenőrzést, majd a hatósági eljárást a felperessel szemben. Nem fogadta el a felperes azon indokát, miszerint az adatvédelmi incidens nem járt kockázattal a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve. Kiemelte, hogy azon felperesi érvelés sem foghatott helyt, miszerint az adatbázis régi, elavult adatokat tartalmazott, csak tesztadatbázisnak minősült, és az a felperes jelenlegi, élő adatbázisait nem érintette. Kifejtette, hogy az érintettekre jelentett kockázat értékelése szempontjából nincs annak jelentősége, hogy az adatok mikor keletkeztek, továbbá, hogy a felperes milyen célból és milyen rendszer részeként gyűjtötte azokat eredetileg, különös figyelemmel arra, hogy az adatkezelő az általa kezelt személyes adatok kezelésére vonatkozó követelményeknek az adatkezelés teljes időszakában köteles eleget tenni. Az, hogy az incidenssel érintett adatalanyok esetében a személyes adat esetleg már nem aktuális, önmagában nem jelenti azt, hogy az adatok akár a személyes adat, akár a különleges adat jellegüket elvesztették volna. E körben arra is hivatkozott, hogy különösen nem fogadható el a felperes indoka a személyazonosításra alkalmas adatok nyilvánosságra kerülése vonatkozásában, ezek esetében ugyanis az érintett magánszférájára jelentett kockázat jellemzően magas, ezek vonatkozásában könnyen elkövethető a személyazonossággal visszaélés. A magas kockázati besorolást megalapozza az is, hogy az incidens olyan személyes adatokat érintett,

amelyekből az érintettek politikai véleményére vonatkozó következtetést lehet levonni. Kiemelte, hogy valamely politikai szervezethez tartozás, még ha esetleg múltbéli is, mindenképpen az adott személy politikai véleményét tükrözi, továbbá, az adatbázisból nem derül ki az adatok nem aktuális vagy nem valós jellege. Végül e körben utalt arra, hogy a különleges adatok az érintettek nagy részénél nem voltak más forrásból kideríthetőek, azok kizárólag a perbeli incidens kapcsán kerültek nyilvánosságra. E körben hivatkozott az általános adatvédelmi rendelet 9. cikk (1) bekezdésére és a (75) preambulum bekezdésében foglaltakra is. Minderre tekintettel arra a megállapításra jutott, hogy a felperesnek az incidenst a tudomásszerzést követően 72 órán belül azt be kellett volna jelentenie részére.

Az alperes határozatának indokolásában az érintettek tájékoztatásának kötelezettsége és az incidens nyilvántartása körében kiemelte, hogy az incidens olyan magas kockázatúnak minősül, amely indokolja, hogy az általános adatvédelmi rendelet 34. cikk (1) bekezdése alapján arról az érintetteket is tájékoztassák. Erre kifejezetten azért is szükség van, mivel az érintettek magánszférájára jelentett kockázat a személyazonosításra alkalmas adatok nyilvánosságra kerülése esetén olyan jellegű, amelynek kockázatai csak úgy mérsékelhetők eredményesen, ha az érintettek arról tudomással bírnak, és megtehetik az általuk szükségesnek tartott további intézkedéseket. Utalt az általános adatvédelmi rendelet 34. cikk (3) bekezdés c) pontjára és megjegyezte, hogy az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (5) bekezdése alapján az adatkezelőknek a kockázati besorolástól függetlenül minden adatvédelmi incidenst nyilván kell tartaniuk, amelyben fel kell tüntetni az incidenshez kapcsolódó tényeket, annak hatásait, és az orvoslására tett intézkedéseket. Erre figyelemmel a felperes nem hivatkozhat jogszerűen arra, hogy azért nem vette nyilvántartásba az incidenst, mivel az elavult adatokat érintett és ezen okból kifolyólag nem kockázatos.

Az alperes határozatának indokolásában az adatbiztonsági intézkedésekkel kapcsolatosan megállapította, hogy nem képezte az eljárás tárgyát a felperes általános adatvédelmi rendelet 32. cikkében foglaltaknak való megfelelés vizsgálata, azonban az incidens kockázati besorolása és a bejelentési kötelezettség indokoltságának vizsgálata miatt e kérdésekre is ki kellett térni. Megállapította, hogy a perbeli esetben a jelszavak titkosítása egy olyan elavult technológiával történt, amelyet a technika jelen állása szerint már egyszerűen, ingyenesen elérhető eszközökkel bárki vissza tud fejteni. Amennyiben pedig az alkalmazott titkosítás különösebb szakértelem, idő és költségráfordítás nélkül, bárki által visszafejhetővé válik, úgy az már nem felel meg az általános adatvédelmi rendelet 32. cikk (1) bekezdése szerinti, a tudomány és technológia állásának megfelelő szintnek.

Az adatvédelmi bírság kiszabásának szükségessége körében az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése alapján megállapította, hogy mivel a felperes nem tett eleget az incidensbejelentési kötelezettségének egy magas kockázatú, különleges adatokat is érintő incidenssel összefüggésben, és arról az érintetteket sem tájékoztatta, mellőzte a vonatkozó jogszabályi követelményekből következő feladatainak teljesítését, az Info tv. 75/A. §-a szerinti figyelmeztetés alkalmazását nem megfelelő. Utalt arra, hogy a bírság kiszabása során figyelembe vette az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése szerinti szempontokat és a jogsértés jellegét. Súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy az adatvédelmi incidens kifejezetten magas kockázattal járt, továbbá, hogy a felperes tudomással bírt az incidensről, az érintett adatok különleges személyes adat jellege nyilvánvaló, mégsem tette meg az alperes részére a bejelentési és az érintettek felé fennálló tájékoztatási kötelezettségét, így a magatartása magas fokon felróható. Figyelembe vette továbbá, hogy az elavult titkosítási technológia az incidensnek az érintettek jogaira és szabadságaira nézve fennálló kockázatát kifejezetten megnövelte, továbbá az incidenssel érintettek száma magas (összesen több, mint 6.000). Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a felperes az incidensről való tudomásszerzést követően azonnal intézkedéseket tett az incidens kiváltó okának megszüntetése érdekében. A bírság kiszabása során figyelembe vette a felperes 2017. évi beszámolója szerinti 269.361.000 forint bevételét, továbbá, hogy a 2018. évi költségvetése

szerint 415.000.000 forint bevételi előirányzatot.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozata ellen, amelyben elsődlegesen annak megsemmisítését, másodlagosan annak megváltoztatását kérte, akként, hogy a bíróság állapítsa meg a jogsértés fenn nem állását, az adatvédelmi hatósági eljárást szüntesse meg, harmadlagosan kérte az alperesi határozat megsemmisítését és új eljárás elrendelése nélkül, negyedlegesen az alperesi határozat megsemmisítését, és az alperes új eljárásra utasítását, ötödlegesen pedig a bíróság kiszabásának mellőzését, ennek hiányában az adatvédelmi bíróság összegének mérséklését kérte. Keresetében arra hivatkozott, hogy az érintett adatbázis 2013. évi volt, így abban nyilvánvalóan 2013. évi, azaz öt évvel korábbi vagy még régebbi, vagyis egyáltalán nem aktuális adatok szerepeltek és az adatbázis egy olyan tesztprogram részét képezte, amelyet végül soha nem élesített, nem használt. Előadta, hogy 2018. augusztus 23. napján a rendszert olyan módon módosította, hogy a fájlokhoz ne lehessen kívülről hozzáférni. Keresetében kiemelte, hogy az alperes nem tudta meghatározni a nyilvánosságra kerülés időpontját, hiszen a határozatában maga is akként fogalmaz, hogy az incidens konkrét időpontja nem ismert. Emellett a határozat is csupán annyit állapít meg, hogy a támadó egy olyan cikket publikált 2018. augusztus 22. napján, amely a támadó által ismertetett módszert írta le, tehát nem ez jelentette önmagában az alperes által incidensnek tekintett eseményt, itt ugyanis csupán a módszerét tette közé a támadó, nem pedig magát az adatbázist. Mindezek alapján az alperes helytelenül állapította meg az incidens időpontját, és alkalmazta arra az általános adatvédelmi rendelet szabályait. Vitatta továbbá azt az alperesi megállapítást is, hogy a jelszavak titkosítása gyenge védelmet jelentett. Érvelése szerint nem alapos az az alperesi megállapítás, hogy percek alatt vissza lehet fejteni a jelszavakat, az interneten bárki számára elérhető alkalmazásokat, weboldalakat használva, hiszen egy átlagos felhasználó azt sem tudja, hogyan tárjon fel egyáltalán biztonsági részt. Kifejtette, hogy miután jogsértést nem követett el, ezért az ellenőrzést jogsértés megállapítása nélkül kellett volna az alperesnek lezárnia.

A felperes keresetében idézte az Info tv. 2018. áprilisban hatályos 3. § 26.) pontja szerinti incidens fogalmát, továbbá az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 12. pontja szerinti adatvédelmi incidens fogalmát, és kiemelte, hogy bármelyik időállapot szerinti fogalom-meghatározást tekintve az állapítható meg, hogy az incidens a jogosulatlan hozzáférést, nyilvánosságra hozatalt, illetve a biztonság sérülését jelenti. Az alperes határozatában maga is akként foglalt állást, hogy az incidens időpontja nem ismert, arra merült fel adat, hogy az már 2018. áprilisban megtörtént. Minderre tekintettel pedig a 2018. áprilisban irányadó jogszabályi környezetet kell alkalmazni az adatvédelmi incidens kapcsán. Ezen időpontban azonban az általános adatvédelmi rendelet még nem volt hatályban, amire az alperes a határozatát alapította. Az általános adatvédelmi rendelet 2018. május 25. napján lépett hatályba, az alperes pedig visszaható hatállyal alkalmazta annak rendelkezéseit. Utalt ebben a körben a jogalkotásról szóló 2010. évi CXIII. törvény 2. § (2) bekezdésére, és a 7. § (1) bekezdésére. E körben azzal is érvelt, hogy az alkalmazandó definíció alapján az esemény bekövetkezése minősül incidensnek, a definíció egyáltalán nem utal az arról való tudomásszerzésre, így nyilvánvalóan nem a tudomásszerzés, hanem a bekövetkezés időpontja határozza meg az alkalmazandó jogszabályi környezetet. Tekintettel pedig arra, hogy a hivatkozott időpontban az általános adatvédelmi rendelet nem volt hatályos, annak 33. és 34. cikkeit sem lehetett volna alkalmazni, melyre tekintettel az alperesi határozat megsemmisítésének van helye a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. I. törvény (a továbbiakban Kp.) 99. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

A felperes keresetében előadta, hogy az érintett adatok 2013-ból valók, azok ötévesek voltak a feltörés időpontjában. Ilyen távlatban az adatok időszerűnek, frissnek, ténylegesen létezőnek, meglévőnek nem tekinthetők, arra is figyelemmel, hogy öt év alatt az érintett személyek egy része elhalálozott. Kiemelte, hogy az általános adatvédelmi rendelet 33. cikke szerint nem kell bejelentést tenni, ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően nem jár kockázattal a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve. Márpedig az öt év elteltére tekintettel semmilyen kockázattal nem járt a természetes személyek jogaira nézve az eset, ezért a felperes jogszerűen járt el akkor, amikor

az esetet nem jelentette be, és az érintetteket arról nem tájékoztatta, amely egyébként is rendkívüli nehézséggel járt volna az eltelt idő miatt.

A felperes keresetében kérte az adatvédelmi bírság mellőzését, tekintettel arra, hogy annak kiszabása nem indokolt, mellőzés hiányában kérte a bírság összegének mérséklését. E körben vitatta a magas kockázati besorolást, tekintettel arra, hogy öt éves adatokról van szó, amelyek nem aktuálisak, nem pontosak, némelyikük nem köthető élő emberhez, továbbá, mert az e-mail címek alapján nem feltétlenül lehet az adott személyt azonosítani. A sérülés körülményei körében pedig értékelendő, hogy a felperes kifejezetten rosszindulatú támadás áldozata lett. Érvelése szerint a fokozatosság elvét súlyosan megsértve járt el az alperes akkor, amikor 11.000.000 forint összegű bírságot szabott ki olyan esetben, ahol a felperesnél adatvédelmi szabálysértés először fordult elő. Hangsúlyozta, hogy olyan szabály megsértése kapcsán állapította meg a jogsértést, amely egy egészen új szabályozási környezet hatályba lépését követő három hónapon belül történt. Kiemelte, hogy nem a jelenben sérültek a természetes személyek jogai, továbbá, hogy nem tekinthető az esetleges sérelem okozójának. Álláspontja szerint tulajdonképpen sértettnek minősül, ezt pedig az alperes egyáltalán nem értékelte, ahogyan azt sem, hogy a tényleges rosszhiszeműen eljáró hacker célja nem volt más, mint mások személyes adataihoz való indokolatlan, önkényes és öncélú hozzáférés. Azt is kifogásolta, hogy nem kellő súllyal vette figyelembe az alperes azt a tényt, hogy amint tudomást szerzett az esetről, a szükséges technikai intézkedéseket azonnal megtette. Azt a tényt sem értékelte, hogy az érintett adatokhoz jogszerű módon, az adatvédelmi szabályokat mindenben megtartva jutott hozzá. A bírság körében arra is hivatkozott, hogy a bevételek nagy része célhoz kötötten használható fel, ezért az alperes helytelenül állapította meg a 2017. évi bevételeit és a 2018. évi előirányzott bevételeit, ugyanis 2017. évben a párt működését finanszírozó állami támogatásként 132.000.000 forint állami támogatást kapott a központi költségvetésből. A bevétel részét képezte továbbá 81.000.000 forintértékben kölcsön, amely szintén bevételként szerepel, azonban azt a párt vagyonaként figyelembe venni nem lehet, hiszen ezáltal a pártnak adóssága keletkezett. Minderre tekintettel bevételként 56.361.000 forint vehető figyelembe. A 2018. év vonatkozásában előadta, hogy tényleges bevételi adatait tartalmazó beszámoló jelenleg nem áll rendelkezésre, azonban a fentiek szerinti állami támogatás 167.592.000 forint volt, emellett további 200.129.000 forint kifejezetten célhoz kötötten felhasználható állami támogatás volt, amelyet kizárólag a 2018. évi országgyűlési választással összefüggő kiadásokra használhatott fel, amit az Állami Számvevőszék szigorúan ellenőriz. Minderre tekintettel a 2018. év vonatkozásában figyelembe vehető összeg 47.279.000 forint. A felperes keresetében végül az adatvédelmi bírság mértékének körében az alperesi, illetve bírósági gyakorlatra hivatkozott. Utalt arra, hogy nem állt fenn nála rendszerszintű probléma, továbbá önmagában az esettel érintettek száma sem indokolja a magas összegű bírság kiszabását, hiszen jóval nagyobb számú érintett esetén és szintén különleges adatokkal összefüggésben sem állapított meg az alperes más esetben ilyen aránytalanul magas összegű bírságot (NAIH/2019/721/6).

A felperes a per során utalt arra is, hogy az alperes érvelésével szemben az Info tv. és az általános adatvédelmi rendelet is kifejezetten értékelendő körülményként nevesíti az esetleges korábbi jogsértéseket. E körben hivatkozott az Info tv. 61. § (5) bekezdésére, az általános adatvédelmi rendelet (148) és (150) preambulumbekzdéseire, továbbá 83. cikkére. Kiemelte, hogy mind az Info tv., mind az általános adatvédelmi rendelet számos olyan szempontot ír elő, amelyet az alperesnek a bírság kiszabásának szükségessége és annak mértéke körében figyelembe kellett volna vennie. Hivatkozott az Adatvédelmi Munkacsoport WP 253 számú iránymutatására, az általános adatvédelmi rendelet szerinti közigazgatási bírság alkalmazásáról és megállapításáról.

Az alperes védiratában a határozata indokolásában foglaltakat fenntartotta és kérte a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását. Az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásával kapcsolatban kifejtette, hogy nem az incidens bekövetkezése, hanem a felperes arról való tudomásszerzésének időpontja releváns. Az alperes nem az incidens

bekövetkezéséért marasztalta el a felperest, hanem azért, mert miután a felperes az incidensről tudomást szerzett, nem megfelelően értékelte és kezelte. Az alperes nem az általános adatvédelmi rendelet 32. cikke szerinti adatbiztonsági követelmények megsértését, hanem az adatvédelmi incidens bejelentésének a rendelet 33. cikke és az érintett incidensről való tájékoztatásának a rendelet 34. cikke szerinti követelményeinek a sérelmét állapította meg. Az e rendelkezésekben foglalt követelmények adatkezelő általi alkalmazása akkor merül fel, amikor az incidens az adatkezelő tudomására jut. A felperes maga nyilatkozott akként, hogy az incidensről 2018. augusztus 22. napján este szerzett tudomást, amely nyilvánvalóan az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának idejére esett, a felperest pedig ekkor az általános adatvédelmi rendelet 33. és 34. cikke szerinti kötelezettségek terhelték. Hangsúlyozta, hogy nyilvánvaló, hogy az érintettekre jelentett kockázat értékelése szempontjából nincs annak jelentősége, hogy az adatok mikor keletkeztek. Kiemelte, hogy az, hogy a több mint 6.000 érintett közül egyesek már elhunytak, illetve, hogy egyesek már nem tagjai vagy szimpatizánsai a felperesnek, az alperesi határozatban foglaltak jogszerűségét nem kérdőjelezi meg. Egy évvel ezelőtti politikai állásfoglalás, vélemény vagy szimpátia ténye akkor is az érintett érzékeny és különösen bizalmas személyes adata, ha időközben már más nézeteket képvisel. Utalt arra, hogy a felperes érvelésével szemben az adatok felfejtéséhez szükséges erőfeszítések körében nem egy átlagos internet-használót kell alapul venni, hanem egy olyan felhasználót, akinek a jelszó visszafejtése szándékában áll. Az alperes pedig ebben a körben azt állapította meg, hogy a kérdéses titkosítás felfejtése semmilyen különösebb előképzettséget, többlet-erőforrást nem igényel. A bíróság körében rögzítette, hogy a támadás rosszindulatú voltára történt hivatkozás nem releváns, mert az alperes az incidens kezelésének körében és nem az incidens bekövetkezésének körében állapította meg a jogsértést. A fokozatosság elve körében kifejtette, hogy az, hogy a felperessel szemben korábban adatvédelmi szabály megsértése nem került megállapításra, nem releváns, és enyhítő körülményként nem vehető figyelembe.

Hangsúlyozta, hogy az általános adatvédelmi rendelet már 2016. május 25. napjától hatályos, az adatkezelőknek két éves felkészülési idő állt rendelkezésére. A politikai véleményre vonatkozó adatok különleges személyes adatként történő kezelése vonatkozásban arra hivatkozott, hogy az Info tv. szabályaihoz képest nem történt érdemi, bizonytalanságra okot adó szabályozási módosítás. Utalt arra, hogy a felperes az általános adatvédelmi rendeletnek megfelelően rendelkezik a 37. cikk szerinti adatvédelmi tisztviselővel. A bíróság kiszabása körében kiemelte, hogy az adott adatkezelő bevételeinek egyes eltérő forrása és lehetséges felhasználása tekintetében sem az Info tv., sem az általános adatvédelmi rendelet nem tartalmaz külön szabályt. Ezen pénzüsszegek felhasználásának mikéntje teljes egészében a felperes szabad elhatározásán múlik. A felperes által hivatkozott egyedi ügyekben született döntések kapcsán végül kifejtette, hogy töretlen az ítélkezési gyakorlat abban a körben, hogy az egyes eltérő ügyekben hozott hatósági határozatok a támadott határozatban foglalt mérlegelés tekintetében nem vehetők figyelembe. Utalt arra is, hogy a felperes által hivatkozott ügyek közül egy kivétellel valamennyi az Info tv. szabályai alapján került meghozatalra. Az általános adatvédelmi rendelet alapján hozott határozat pedig alapvető szempontból eltérő tényálláson alapult. Végül utalt arra, hogy a bíróság meghatározása mérlegelésen alapuló döntés, amelynek vonatkozásában a bíróság a Kp. 85. § (5) bekezdésében meghatározottakat vizsgálja, továbbá arra, hogy az Adatvédelmi Munkacsoport már nem létezik.

A felperes keresete az alábbiak szerint részben alapos.

A perben nem volt vitatott, hogy a felperes által üzemeltetett <http://web.dkp.hu> honlaphoz köthető, személyes adatokat tartalmazó adatbázist támadás érte, az adatbázis sérülékenysége miatt a támadónak sikerült kinyernie az adatbázis-szerveren található, a tesztrendszerben tárolt felhasználók adatait. A nyilvánosságra került adatbázis 6.987 érintett tekintetében tartalmazza a regisztrált felhasználók teljes nevét, a regisztráció során megadott felhasználónevet, email-címet és titkosítva a belépéshez szükséges jelszót.

A felperes keresetében vitatta az általános adatvédelmi rendelet alkalmazhatóságát, e körben arra hivatkozva, hogy önmagában a bejelentési és tájékoztatási kötelezettség elmulasztása mint jogsértés nem létezhet, ahhoz szükségszerűen kapcsolódik az incidens, az alperes határozatában pedig azt állapította meg, hogy az incidens konkrét időpontja nem ismert, a sérülékenységre észlelése 2018. áprilisban megtörtént, az általános adatvédelmi rendelet csak 2018. május 25. napján lépett hatályba, így az alperesi jogalkalmazás a visszaható hatály tilalmába ütközik.

A törvényszék e kereseti érvelés körében megállapította, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet nem volt alkalmazható. Az általános adatvédelmi rendeletet a 99. cikk (2) bekezdése alapján 2018. május 25-től kell alkalmazni. Az alperes határozatában pedig nem az adatvédelmi incidens bekövetkezését róta a felperes terhére, hanem azt, hogy miután a felperes arról tudomást szerzett, az általános adatvédelmi rendelet 33. és 34. cikke szerinti bejelentési és tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta.

A felperes az eljárás során tett nyilatkozatában maga hivatkozott arra, hogy az incidensről az első jelzést 2018. augusztus 22. napján este kapta meg, ekkor pedig már az általános adatvédelmi rendelet hatályban volt, így alkalmazandó volt annak 33. és 34. cikke is. Arra az alperes tehát helytállóan hivatkozott, hogy nem az incidens bekövetkezése, hanem a felperes erről való tudomásszerzésének időpontja a releváns az alkalmazandó jogszabály szempontjából. Az a felperesi hivatkozás, hogy az általános adatvédelmi rendelet 33. és 34. cikke szerinti bejelentési és tájékoztatási kötelezettség feltételez egy korábban megtörtént adatvédelmi incidenst, amelynek bekövetkezése releváns az alkalmazandó jogszabály szempontjából, nem fogadható el. Az alperes nem az általános adatvédelmi rendelet 32. cikke szerinti adatbiztonsági követelmények megsértését kérte számon a felperesen, hanem az adatvédelmi incidens bekövetkezése esetén követendő eljárás nem teljesítését. Kiemelendő, hogy az általános adatvédelmi rendelet sem támasztja alá a felperesi érvelést, mert a rendelet nem tartalmaz arra vonatkozóan rendelkezést, hogy előírásait csak a hatályba lépése után bekövetkezett incidensek körében kell alkalmazni. Minderre tekintettel pedig, mivel a felperesi tudomásszerzés időpontjában (2018. augusztus 22.) az általános adatvédelmi rendelet hatályban volt, azt a perbeli esetben alkalmazni kellett.

A felperes vitatta, hogy az adatvédelmi incidens érintettekre jelentett kockázatát az alperes helytelenül értékelte magasnak, ennél fogva a felperest nem terhelte az adatvédelmi incidens bejelentésének kötelezettsége.

Az alperes határozatában e körben arra hivatkozott, hogy az incidens következtében személyazonosításra alkalmas adatok (név, emailcím, felhasználónév, jelszó) kerültek nyilvánosságra, amelyek esetén az érintett magánszférájára jelentett kockázat magas, ezen adatok birtokában ugyanis könnyen elkövethető személyazonossággal visszaélés. Az alperes határozati érvelése szerint a magas kockázati besorolást az is megalapozza, hogy az incidens olyan személyes adatokat érintett, amelyekből az adott személy politikai véleményére vonatkozó következtetést lehet levonni, a politikai véleményre vonatkozó adatok pedig az általános adatvédelmi rendelet 9. cikk (1) bekezdése alapján a személyes adatok különleges kategóriájába tartoznak.

Az általános adatvédelmi rendelet (75) preambulumbekzdése értelmében a természetes személyek jogait és szabadságait érintő – változó valószínűségű és súlyosságú – kockázatok származhatnak a személyes adatok kezeléséből, amelyek fizikai, vagyoni vagy nem vagyoni károkhoz vezethetnek, különösen, ha (..) olyan személyes adatok kezelése történik, amelyek faji vagy etnikai származásra, vagy politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utalnak. A (76) preambulumbekzdés szerint pedig az érintett jogait és szabadságait érintő kockázat valószínűségét és súlyosságát az adatkezelés jellegének, hatókörének, körülményeinek és céljainak függvényében kell meghatározni. A kockázatot olyan objektív értékelés alapján kell felmérni,

amelynek során szükséges megállapítani, hogy az adatkezelési műveletek kockázattal, illetve nagy kockázattal járnak-e.

Az alperes határozatának indokolásában helyesen foglalt állást arról, hogy a perbeli adatvédelmi incidens magas kockázatúnak tekintendő. Az általános adatvédelmi rendelet 9. cikk (1) bekezdése szerint ugyanis a politikai véleményre vonatkozó adatok a személyes adatok különleges kategóriájába tartoznak. Az adatvédelmi incidens következtében pedig megismerhetővé váltak a személyes adatok a pártok tagjairól, regisztrált támogatóiról, vagyis az incidenssel érintettek politikai véleményére vonatkozó következtetés vált levonhatóvá. Az, hogy az adatbázis nem volt aktuális, az adatbázisból nem volt megállapítható, ahogyan az sem, hogy az csak tesztrendszerben működött. Az a felperesi hivatkozás, hogy a felperes maga is elszenvedője az incidensnek, teljesen alaptalan, tekintettel arra, hogy a felperes, mint adatkezelő kötelezettsége egy olyan informatikai rendszer kidolgozása, amely kellő védelmet nyújt az adatvédelmi incidensekkel szemben. A felperes e körben azzal is alaptalanul érvelt, hogy mivel az érintett adatok 5 évvel korábbiak voltak, az adott személyek akkori pártszimpátiáját jelezhetik, amelyek azonban már nem biztos, hogy valós adatok. E körben kiemelendő, hogy a személyek bármely időpontra vonatkozó politikai véleményére utaló adat különleges személyes adatnak minősül, a politikai véleményre utaló adat 5 év elteltével sem veszíti el különleges személyes adat minőségét. Az ilyen adatok tekintetében az általános adatvédelmi rendelet az általánoshoz képest szigorúbb rendelkezéseket ír elő (9. cikk), ezen rendelkezés pedig a politikai vélemény körében időbeli szűkítést nem tartalmaz. Helyesen hivatkozott arra az alperes, hogy ezen adatok általánoshoz képesti kiemelését éppen az indokolja, hogy az ilyen jellegű adatok az érintettek életének érzékenyebb aspektusaira vonatkoznak, az ilyen adatok jogellenes kezelése befolyásolhatja az egyén jó hírnevét, magán- és családi életét, és hátrányos megkülönböztetés oka lehet.

Tekintettel pedig arra, hogy az adatvédelmi incidens magas kockázatú volt, mert az a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve kockázattal jár, a felperesnek az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (1) bekezdése szerint azt a tudomásszerzést követően indokolatlan késedelem nélkül, legkésőbb 72 órán belül be kellett volna jelentenie a felügyeleti hatóságnak. A felperes pedig ezen kötelezettségének általa sem vitatottan nem tett eleget, így megsértette az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (1) bekezdését.

Az általános adatvédelmi rendelet 34. cikk (1) bekezdése szerint, ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az érintettet az adatvédelmi incidensről.

A felperes nem vitatta, hogy az érintettek felé fennálló tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, annak ellenére, hogy az incidens a fentiekben kifejtettek szerint a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve valószínűsíthetően magas kockázattal járt, ezért megsértette ezen rendeleti előírást is.

A felperes az adatvédelmi bírság körében keresetében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperes nem vette figyelembe, hogy a perbeli volt az első felperesi adatvédelmi szabályszegés, amelyre tekintettel az alperesnek az Info tv. 75/A. §-a alapján elsősorban figyelmeztetéssel kellett volna intézkednie.

Az Info tv. 75/A. §-a értelmében a hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó - jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott - előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt - az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban - elsősorban

az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

Az alperes határozati érvelése szerint szükségesnek tartotta a bírság kiszabását, mert a felperes nem tett eleget bejelentési kötelezettségének egy magas kockázatú, különleges adatokat is érintő incidenssel kapcsolatban, és arról az érintetteket sem tájékoztatta. Védirata értelmében (38. pont) nem releváns és enyhítő körülményként sem lehet figyelembe venni, hogy a felperessel szemben korábban adatvédelmi szabály megsértése nem került megállapításra.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikke rendelkezik a közigazgatási bírságok kiszabására vonatkozó általános feltételekről. Ennek (2) bekezdése szerint a közigazgatási bírságokat az adott eset körülményeitől függően az 58. cikk (2) bekezdésének a)–h) és j) pontjában említett intézkedések mellett vagy helyett kell kiszabni. Annak eldöntésekor, hogy szükség van-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapításakor a rendelet meghatározza a minden egyes esetben kellőképpen figyelembe veendő szempontokat [a) ponttól k) pontig].

A felperes helyesen érvelt azzal, hogy a bírság alkalmazása szükségességének, illetve annak mértéke meghatározása során az alperes jogszabálysértő módon járt el.

A törvényszék kiemeli, hogy az alperes annak eldöntésekor, hogy a perbeli esetben szükség volt-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapításakor is mérlegelési jogkörben járt el. A mérlegelési szempontokat az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés a)–k) pontjai, az általános adatvédelmi rendelet a 99. cikk (2) bekezdés második fordulata tartalmazza, amely szerint az általános adatvédelmi rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Az Info tv. fent idézett 75/A. §-a pedig visszautal az általános adatvédelmi rendelet 83. cikkére.

A Kp. 85. § (5) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében a bíróság azt is vizsgálja, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e.

A törvényszék megállapította, hogy az alperes határozatából az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése szerinti pontok értékelése nem volt megállapítható. Az alperes ugyan határozatában hivatkozott arra, hogy figyelembe vette az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése szerinti szempontokat és a jogsértés jellegét, azonban ezen állítást a határozat indokolása nem támasztotta alá. Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése tíz pontban sorolja fel azon szempontokat, amelyeket a hatóságoknak az adatvédelmi bírság alkalmazása és annak mértéke körében értékelni kell.

Az alperes a határozat indokolása értelmében négy súlyosító és egy enyhítő körülményt vett figyelembe, amelyek azonban nem fedik le az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdésében meghatározott szempontokat, sem a bírság alkalmazása, sem annak mértéke körében. Az alperes ugyanis az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése szerinti pontok nagy részét nem értékelte. A bírság szükségessége és annak mértéke körében semmilyen módon nem értékelte például a jogsértés időtartamát, az adatkezelés jellegét, a jogsértéssel érintettek által elszenvedett kár mértékét, a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellegét, az adatkezelő részéről a kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedést. Az alperes továbbá jogsértő módon járt el akkor, amikor nem értékelte, hogy a felperes korábban nem követett el adatvédelmi szabályszegést, mert ezt a tényt – az alperes védirati hivatkozása ellenére – értékelni kellett volna az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés e) pontja, sőt az Info tv. 61. § (5) bekezdése értelmében is. Azt sem vizsgálta az alperes a rendelet 83. cikk (2) bekezdés k) pontjában foglaltak ellenére, hogy a jogsértés következményeként a felperes elért-e avagy elkerült-e pénzügyi veszteséget.

A felperes helyesen hivatkozott emellett arra is, hogy az alperes az Info tv. 61. § (5) bekezdése szerinti mérlegelési szempontokat sem értékelte megfelelően. Eszerint ugyanis a hatóság annak eldöntésében, hogy indokolt-e az (1) bekezdés b) pont bg) alpontja szerinti bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapítása során az eset összes körülményeit figyelembe veszi, így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát, a magatartás felróhatóságát, valamint azt, hogy a jogsértővel szemben korábban állapítottak-e meg a személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogsértést. Az alperes azonban határozatának indokolásában ezen szempontok értékeléséről sem adott számot.

A perben vitatott volt, hogy az Adatvédelmi Munkacsoport WP 253 iránymutatása a bírság kiszabása során figyelembe veendő-e. Az általános adatvédelmi rendelet 70. cikke rendelkezik az Európai Adatvédelmi Testületről, amely biztosítja a rendelet egységes alkalmazását [70. cikk (1) bekezdés] meghatározva a Testület feladatait. A 70. cikk k) pontja értelmében a testület iránymutatásokat dolgoz ki a felügyeleti hatóságok számára az 58. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett intézkedések alkalmazására, valamint a 83. cikk szerinti közigazgatási bírságok megállapítására vonatkozóan. Az Adatvédelmi Munkacsoportot tehát a tagállamokban kötelezően alkalmazandó általános adatvédelmi rendelet hozta létre, az általa kibocsátott iránymutatás célja pedig a rendelet egységes alkalmazása, így az abban foglaltakat a rendeletet alkalmazó alperes nem hagyhatja indokolás nélkül figyelmen kívül.

A felperes végül helyesen hivatkozott arra keresetében, hogy a felperes bevételei között nem vehető figyelembe a 2018. évre vonatkozóan a célhoz kötött állami támogatás összege, ezen összeggel ugyanis a felperes nem rendelkezik szabadon, ezt az összeget a felperes a 2018. évi országgyűlési választással összefüggő kiadásokra használhatta fel. Nincs azonban akadálya az állami támogatás és a kölcsön bevételként történő figyelembe vételének, az ugyanis bevételnek minősül attól függetlenül, hogy a központi költségvetésből kapja, valamint e bevételek felhasználása nem célhoz kötött.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a törvényszék a felperes keresetének részben helyt adott és az alperes határozatát az adatvédelmi bírság részben (3. pont) a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette és e körben az alperest új eljárásra kötelezte. Az alperesnek a megismételt eljárás során a felperes terhére megállapított jogsértésekre tekintettel az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése és az Info tv. 61. § (5) bekezdése szerinti szempontokat kell értékelnie, először abban a körben, hogy adatvédelmi bírság kiszabásának szükségessége fennáll-e. Amennyiben az alperes úgy dönt, hogy az adatvédelmi bírság kiszabása nem mellőzhető, e döntését a mérlegelési jogkörben hozott határozatokkal szembeni követelmények betartásával részletesen indokolni köteles. Az adatvédelmi bírság összege tekintetében az alperes az Info tv. 61. § (5) bekezdésében és az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdésében foglaltakat kell szem előtt tartania, az Adatvédelmi Munkacsoport WP 253 iránymutatásában foglalt alapelvek (II. pont) és értékelési szempontok megfontolásával. A bíróság a felperes keresetét egyebekben (határozat rendelkező rész 1) és 2) pont) a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mint alaptalant, elutasította.

A fentiekben kifejtettek szerint a felperes a jogsértés tekintetében pervesztes, míg a bírság körében pernyertes lett, így a felek pernyertességének és pervesztességének aránya megegyezik, továbbá figyelemmel arra, hogy a felek megegyező mértékű perköltség-igénnyel éltek, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (2) bekezdése értelmében a törvényszék akként határozott, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja és (2) bekezdése alapján a

felperest, míg az 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján az alperest megillető teljes személyes

költségmentességre tekintettel a kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a Kp. 99. § (2) bekezdése alapján fellebbezésnek van helye.

Budapest, 2019. július 10.

dr. Szilas Judit s.k. a tanács elnöke

dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró

dr. Surányi Katalin s.k. bíró